

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ГЕОГРАФІЯ РЕЛІГІЙ

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія)

5-й семестр, 2022 рік вступу
денна форма навчання

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність
014 Середня освіта
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра географії Викладач: кандидат педагогічних наук Пологовська Юлія Юріївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-geografiyi/ E-mail: y.y.pologovska@npu.edu.ua	
I. Основна мета/цілі навчання	сформувати у студентів цілісне уявлення про просторові особливості поширення релігійних систем і культурних традицій у світі, закономірності їх розвитку, взаємодії та впливу на соціально-економічні й політичні процеси	
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл професійної підготовки Шифр у навчальному плані ВВ.2.2.01	
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	3 кредити
	Загальна кількість годин	90
	Лекційні заняття	18
	Практичні заняття	16
	Самостійна робота	56
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1. Просторові закономірності розвитку релігійних систем у світі Тема 1. Теоретико-методологічні положення вивчення географії релігій. Етапи розвитку географії релігій Тема 2. Первісні форми релігії.	

Тема 3. Етно-національна типологія релігії (регіональний аспект). Стародавні організовані системи релігії.

Тема 4. Світові релігії та глобальний світ.

Тема 5. Новітні релігійні течії (НРТ).

Тема 6. Релігійна геоситуація в сучасному світі. Релігійне макрорайонування

Тема 7. Історико-географічні аспекти поширення релігій в Україні.

Тема 8. Сучасна георелігійна ситуація в Україні.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/my/courses.php>

V. Результати навчання

ПРН 3. здатність аналізувати соціально значущі проблеми і процеси, ефективно працювати відповідно до викликів суспільного розвитку на основі сформовано загальнонаукового та професійно профільованого базису знань.

ПРН 6. розуміння фундаментальних наукових географічних знань: теорій, гіпотез, парадигм, законів, закономірностей, понять, що забезпечують формування географічної картини світу, пізнання різноманіття географічного простору.

ПРН 8. базові знання про природу, природні багатства, господарство і етнокультурну своєрідність населення материків, пізнання основних рис і механізмів взаємодії природних умов, розуміння суті природних територіальних комплексів з метою розширення і конкретизації уявлень про просторову неоднорідність поверхні Землі від планетарного до локального рівнів.

ПРН 14. здатність використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички в галузі фундаментальних розділів географії для дослідження географічних явищ і процесів.

ПРН 16. здатність проводити дослідження географічних об'єктів, процесів і явищ та аналізувати, систематизувати і узагальнювати географічну інформацію при проведенні географічних досліджень.

ПРН 24. формування географічного мислення, що базується на комплексних, регіональних, технологічних, проблемних, конструктивних та територіальних підходах.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), доповіді, проєктні роботи (презентації, командні проєкти, есе), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	залік у ___ семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру – 100 балів.

Якщо здобувач за результатами семестрового оцінювання отримав менше 35 балів, він зобов'язаний повторно вивчати цю навчальну дисципліну у наступному семестрі на платній основі. Якщо здобувач протягом семестру набрав від 35 до 59 балів, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; •

використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерних технологій, різних технічних засобів.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

На лекціях для визначення рівня сформованих знань буде проводитися бліц-опитування, а для активізації пізнавальної діяльності студентів – застосовуватимуться пізнавальні і проблемні питання. На практичних заняттях будуть запропоновані різні типи завдань: письмові роботи, проєкти, презентації, дискусії, ділові ігри, робота в групах для засвоєння студентами навчального матеріалу і відпрацювання практичних навичок. Під час практичних занять передбачені наступні види діяльності студентів: участь в обговоренні актуальних питань, пов'язаних із теоретичними та прикладними проблемами в галузі дослідження; презентацію індивідуального та групового дослідження. Темі обираються на початку семестру, а графік їх захисту узгоджується завчасно. Виконання практичних, індивідуальних завдань має ґрунтуватися на засадах академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань) та змістом і формою відповідати вимогам визначеним до вирішення відповідного завдання.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

1) опитування (усне, письмове) – 5 балів;

2) проєктна робота – 10 балів;

3) тренувальні онлайн-тести – 5 балів;

4) вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів в аудиторії (за кожне завдання в межах одного заняття) – 5 балів;

5) модульна контрольна робота – 20 балів.

***VIII. Основні
інформаційні
ресурси***

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/my/courses.php>

1. Історія світової культури. Культурні регіони: навчальний посібник / за ред. Л.Т. Левчук. Київ: Либідь, 2000. 520 с.

2. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні. Л.: Видавництво ЛНУ імені І. Франка, 2003. 308 с.

3. Лозко Г. Антологія християнства: Хрестоматія з релігієзнавства та культурології. Тернопіль: Видавництво «Мандрівець», 2013. 376 с.

4. Лозко Г. Боги і народи. Етносоціальний вимір. Курс релігієзнавства. Тернопіль: Видавництво «Мандрівець», 2015. 624 с.

5. Лубський В.І. Релігієзнавство. К.: ТОВ «Видавництво "Центр навчальної літератури"», 2019. 448 с.

6. Лубський В.І. Релігієзнавство. К.: ТОВ «Видавництво "Центр навчальної літератури"», 2019. 448 с.

7. Лубський В.І. Стародавні релігії світу та їх віроповчальні тексти. К.: «Центр учбової літератури», 2023. 826 с.

8. Лубський В.І. Стародавні релігії світу та їх віроповчальні тексти. К.: «Центр учбової літератури», 2023. 826 с.

9. Лубський В.І., Лубська М.В., Історія релігій світу. К.: ТОВ «Видавництво "Центр навчальної літератури"», 2022. 820 с.

10. Лубський В.І., Харьковщенко Є.А., Лубська М.В., Горбаченко Т.Г. Ісламознавство. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 632 с.

11. Лубський В.І., Харьковщенко Є.А., Лубська М.В., Горбаченко Т.Г. Християнські церкви. Устрій і правовий статус. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 728 с.

12. Москалець В. Психологія релігії. К.: Видавництво «Ліра-К», 2020. 192 с.

13. Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій: навчальний посібник. К.: АртЕК, 1999. 504 с.

14. Паньків О. Роль релігії в сучасних суспільних процесах. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2020. 268 с.

15. Роберт Е. Баррон. Книга Католицизм. Мандрівка до серця віри. Львів: «Свічадо», 2021. 280 с.

16. Стівен Протеро. Вісім релігій, що панують у світі. Чому їхні відмінності мають значення. К.: BookChef, 2022. 464 с.

17. Федорів Ю. Історія церкви в Україні. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 358 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол № 6 від 15 січня 2025 р.